

Attaveqaatit ledningeqanngitsoq illersoruk

Attaveqaatinik nassaassaqaanngilaq 100%-imik isumannaalluinnartunik. Attaveqaatilli isumannaallisarniarlugu arlalinnik iliuuseqarsinnaavutit. Attaveqaatit isumannaallisarluarsimagukku susassaqaanngitsup iserfiginninniarnera akisunerulerlunilu piffissaajarnarnerulissaaq. Tassa susassaqaanngitsup iserfiginninniarnera imminut akilersinnaajunnaarsissavat. Ilitsersuummi matumani siunnersuutaasut malikkaanni, illit attaveqaatinni ledningeqanngitsumi isumannaassuseq naammaginatsumik qaffasissuseqalersinnaavoq.

Attaveqaatiga ledningeqanngitsoq pingaartumik sooq illersorniassavara?

Attaveqaatip kabelinut taarsiullugu radiup maligaasai atoraangagit, susassaqaanngitsoq illit paasissutissaatinnut ajornannginnerusumik isersinnaalersarpoq.

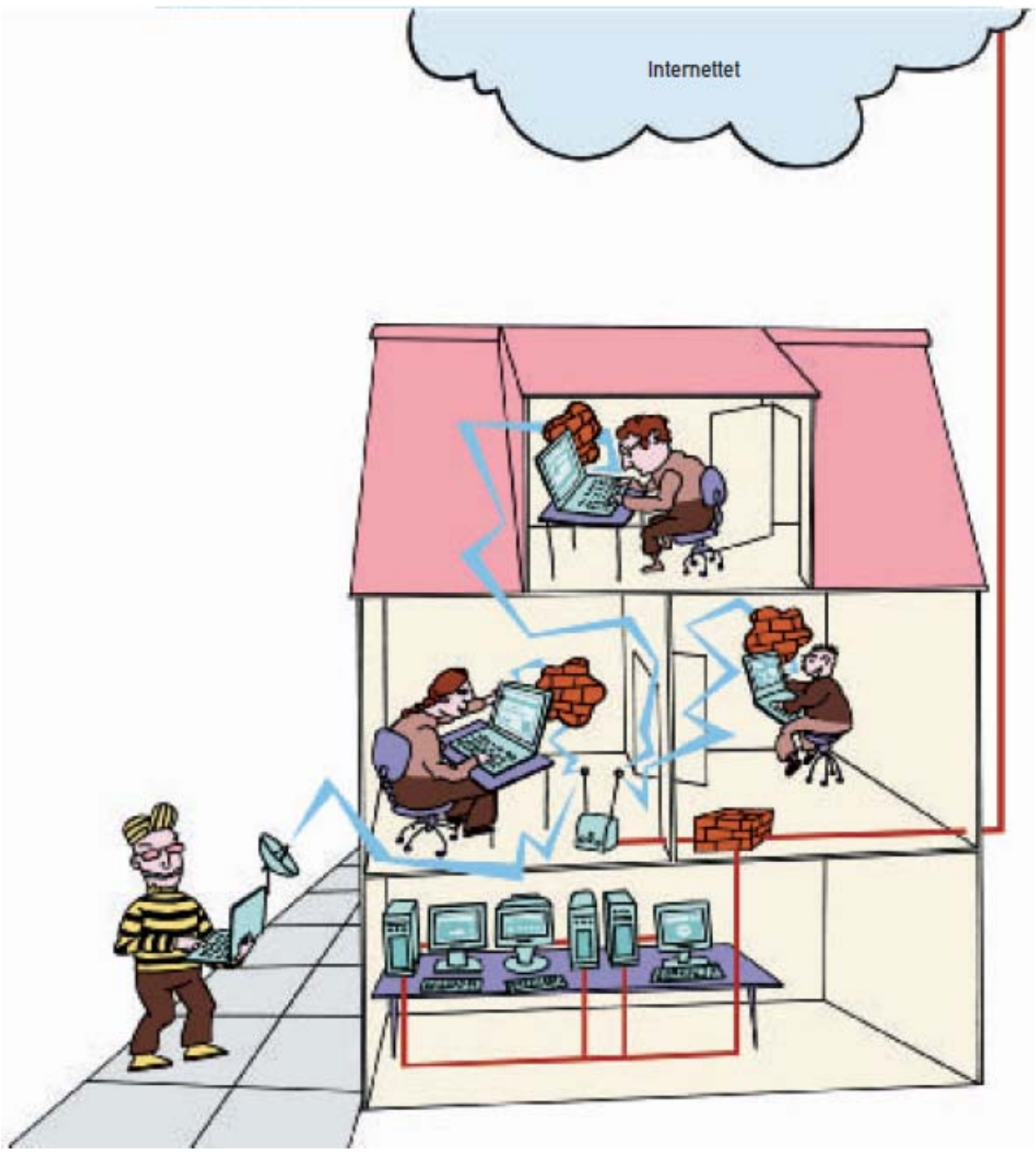
Attaveqaat ledningeqanngitsoq – aamma WLAN-imik taagorneqartoq – qarasaasiani attaveqaataavoq, qarasaasianut attaveqaatinut qangatoortunut kabelinik atuiffiusunut naleqqiulluni radiup maligaasai atorlugit paasissutissanik nassiussinernut tigusinernullu atorneqartartoq. Attaveqaat ledningeqanngitsoq taamaammat qarasaasiamut angallattakkamut, sumiiffinni assigiinngitsuninngaanniit attaveqaammut isertarnissamik pisariaqartitsisumut, atussallugu naleqquttuuvoq. Aammali qarasaasianut angallattagaanngitsunut kabelinik nutsuinissaraluamik pinngitsoortitsisinnaammat pisariillisaataavoq.

Radiulli maligaasai illumi attaveqaammit ledningeqanngitsumeersut illup qarmaanut uninneq ajorput, silammulli ingerlaqqittarlutik. Kialluunniit illup silataaniittup taamaammat atortulersuuterpassuaqaanngikkaluarluni, soorlu qarasaasiaq angallattagaq antennilu atorlugit, radiup maligaasai attaveqaatinnit ledningeqanngitsumeersut tigoorsinnaavai.

Programmi immikkut ittoq internetikkut aaneqarsinnaasoq atorlugu, susassaqaanngitsup paasissutissaatitit takusinnaallugillu allanngortissinnaavai tillillugilluunniit.

Radiup maligaasai tusarnaarneqarsinnaapput

Attaveqaat ledningeqanngitsoq illersugaanngitsorlu assut isumannartuuvoq. Susassaqaanngitsut attaveqaatit ledningeqanngitsoq imaaliallaannarluni tusarnaarsinnaallugulu atorsinnaavaat aammalu qarasaasiannik attaveqaatinnilu ledningeqanngitsumik allanngortiterisinnaallutik. Qarasaasiat aamma qarasaasianik allanik ajoqusiinissamut atorsinnaavaat. Ajoqusiinerillu tamakku illit qarasaasianninngaanneersuuneri paasineqarsinnaassapput!

Attaveqaatinni ledningeqanngitsuni matut parnaakkit

Attaveqaatiga ledningeqanngitsoq qanoq iliorlunga illersorsinnaavara?

Attaveqartarninnik susassaqaanngitsut malinnaaviginnissinnaaqqunagit, attaveqaatinnik ledningeqanngitsumik isumannaallisaaneq qulakkeerniarlugu arlalinnik iliuuseqartariaqarputit.

Paasiuminaallisitsineq atoruk

Paasiuminaallisitsinikkut susassaqaanngitsut attaveqaatinnut isersinnaajunnaarsissavatit, attaveqarninnillu atuaasinnaajunnaarsissallugit. Attaveqaammik ledningeqanngitsumik pisininni paasiuminaallisaat WPA-mik imaluunniit WPA2-mik taaguutilik nalinginnaasumik ilaasarpoq. WPA/WPA2 basisstationinnut (signalinik tigooraasunnut) nammineerlutit atorsinnaanngortissavat, tamatigullu password takisooq (ikinnerpaamik 8-nik naqinnertalik ilisarnaatitalillu) atortaruk.

Basisstationimik ledningeqanngitsumik nutaamik pisininni qulakkeertariaqarpat minnerpaamik WPA-mut atorsinnaanera, kisiannili ajornanngippat WPA2-mut atorsinnaassasoq perusunnarnerugalarpoq.

Nutaanngitsumik basisstationeqarsimaguit imaassinnaavoq WPA-mut WPA2-mulluunniit atorsinnaanngitsoq. Nioqquteqartulli nittartagaani qarasaasiannut nutarterutaasinnaasumik aallersinnaassaatit WPA-mik imaluunniit WPA2-mik atuisinnaalersitsisumik. Tamanna ajornarpat taarsiullugu atortariaqarpat paasiuminaallisaat WEP-imik taaguutilik. Paasiuminaallisaat WEP kisianni WPA/WPA2-miit isumannarneruvoq, taamaattumik WEP atorsimagaanni password-erisap akulikitsunik taarsertariaqartarnissaa isumannaannerpaajussaaq.

Attaveqaatinni ledningeqanngitsumi broadcastmeddelelse-t - ajornanngippat - attaviikkat

Basisstationi (signalinik tigooraasoq) broadcastmeddelelse-nik taagorneqartunik nassiussuiuartuuvoq, attaveqaativit ledningeqanngitsup taaguutaanik (aamma SSID-mik taaneqartartumik), attaveqaativit ledningeqanngitsup paasissutissanik nassiussinerani sukkassusaanik aammalu paasissutissat nassiunneqartut tiguneqartullu paasiuminaatsunngortitaanersut paasiuminaatsunngortitaannginnersullu (krypterede) pillugit nalunaarutiginnittartuusunik imaqartunik.

Attaveqaat ledningeqanngitsoq nanineqarsinnaavoq broadcastmeddelelse-t taakku ujarnerisigut. Paasissutissat taakku nassaarineqarunik, hacker-it ajornanngitsunnguamik sukkasuumillu attaveqaatinnut ledningeqanngitsumut attavilersinnaapput.

Broadcastmeddelelse-t attaveqaammit ledningeqanngitsumiit attaveernissaat amerlanertigut ajornarnej ajorpoq. Taamaaliornikkut hacker-inut ajornarnerulersissavat attaveqaatinnik nassaarsinnaanerat attavilersinnaanerallu. Taamaammat illit aammalu allat illit attaveqaatinnik ledningeqanngitsumik atuisartut, qarasaasianut attaveqaammut isersinnaasussanut SSID nammineerlusi allattussavarsi.

SSID-p allanngortittarnissaa aamma eqqaamallugu – qupperneq tullegg takuuk.

Tamanut atuutsinneqartup password-ip allanngortinnissaa eqqaamallugu

Basisstationit ledningeqanngitsoq nioqquteqartuminngaanniit pisiarigukku tamanut atuutsinneqartumik password-eqartinneqartarpoq. Hacker-illi password-it tamanut atuutsinneqartut nalinginnaanerit nalunngilaat, illillu password-i tamanut atuutsinneqartartoq allanngortissimangikkukku, hacker-ip ajornaquteqanngilluinnartumik qarasaasiat iserfigisinnaassavaa, taamaalillunilu atorsinnaanngortinneqarneranik allanngortiterisinnaalluni. Taamaattumik password-i tamanut atuutsinneqartortoq allanngortittariaqarpat aammalu akulikitsumik allanngortittassallugu.

SSID-p allanngortinnissaa eqqaamallugu

SSID attaveqaatinnut ledningeqanngitsumut taaguutaavoq. Atuisoq nutaaq attaveqaammut ledningeqanngitsumut attavilerniaruni, attaviup SSID-a atortariaqarpaa. Basisstationinnik ledningeqanngitsumik nioqqutillip tamanut atuuttumik SSID-lersimassavaa. Hacker-it SSID-t tamanut atuuttut tamaasa nalunngilaat, taamaattumik SSID-iit allanngortinngikkukku taaguutaata eqqoriarnissaa, attaveqaatinnullu isernissartik ajornartorsiutigissanngilaat. Taamaattumik SSID-lertariaqarputit eqqoriaruminaatsumik. Assersuutigalugu illit atinnik adressinnilluunniit taaguusernaveersaartariaqarpoq.

Qarasaasiat tamaasa immikkut firewall-ilersukkit

Firewall programmiuvoq imaluunniit hardware-mut atortuuvoq, attaveqaatit arlallit akornanni imaluunniit qarasaasiap attaveqaatillu akornanni paasissutissani ingerlaartuni akuusussaangitsunik piiannermut nakkutilliinermullu. Interneti isumannartuuvoq, taamaammat tassunga attavik firewall-imik akuusussaangitsunik piiannermut atortulerneqartariaqarpoq.

Attaveqaat ledningeqanngitsoq internetip isumannartuuneraniit minnerunngitsumik isumannartuuvoq. Taamaammat inassutigineqassaaq qarasaasiat tamarmik attaveqaammut ledningeqanngitsumut isersinnaasut firewall-imik namminerisamik illersuuserneqarnissaat. Attaveqaateqaruit ledningeqanngitsumik aamma kabelikkoortumik, taakku aamma firewall-ilerlugit immikkoortinneqartariaqarput. Titartagaq qupp. 5-imiittoq takuuk.

Isumannaallisaanermik sorlermik toqqaanissannut apeqqutaavoq paasissutissat illersorniakkatit qanoq naleqartiginersut.

Taavami qanoq pineqassappat paasissutissat inummut tunngasut attaveqaatillu ledningeqanngitsut?

Attaveqaatinni ledningeqanngitsumi inuussutissarsiummik ingerlatsininnut atasumik paasissutissat inunnut tunngasut suliarisarukkit, siunissamiluunniit suliarisassallugit eqqarsaatigigukkit, piumasqaatit arlallit taamaappat naammassisimasussaavatit.

Piumasqaatit taakku Persondatalov-imi Datatilsyn-ip ([www-datatilsynet.dk](http://www.datatilsynet.dk)) ingerlatarisaani allattugaapput.

MAC adresse atorlugu akuusussaangitsunik paaasarneq atoruk

Qarasaasiani attaveqaammut ledningeqanngitsumut kortit tamarmik immikkut illuinnartumik ilisarnaammik normoqarput MAC adresse-mik taaneqartartumik. Taamaammat susassaangitsut attaveqaatinnut mattutissavatit MAC adresse-t aalajangersimalluinnartut kisiisa attaveqaammut isersinnaangortikkukkit. Basisstationivit atorsinnaangortinnerani MAC adresse-t aalajangersimalluinnartut allattussavatit.

Pisortat aammalu ataatsimoorussamik attaveqaatini ledningeqanngitsuni isumannaassuseq

Taavami attaveqaatini ledningeqanngitsuni ataatsimoorussani imaluunniit attaveqaatini ledningeqanngitsuni kikkunnilluunniit orninneqarsinnaasuni isumannaassuseq?

Najugaqartut peqatigiiffippassui attaveqaammik ledningeqanngitsumik avitseqatigiinniarlutik isumaqatigiissimapput, illillu sumiiffinni kikkunnilluunniit orninneqarsinnaasuni attaveqaatit ledningeqanngitsut ('hot spots'-it) aamma atorsinnaavatit. Hot spots-eqarpoq timmisartoqarfinni, hotel-ini, ataatsimeersuortarfinni, café-ni assigisaannilu.

Kikkunnilluunniit orninneqarsinnaasuni attaveqaat ledningeqanngitsoq atorukku, attaveqaatip qanoq isumannaatsiginerata qaffasissusaa illit sunniuteqarfigisinnaangilat. Café-mi hotel-imiluunniit isumannaassusermut apeqqutaavoq, attavimmik ledningeqanngitsumik piginnittup attaveqaammik qanoq aqqiiviginnissimanera. Kikkunnilluunniit orninneqarsinnaasuni attaveqaammut ledningeqanngitsumut attavilerneq internetimut attavilernerminngaanniit isumannaannerusutut isigineqartariaqanngilaq.

Taamaammat isumannaallisarneq internetimut attavilernermit assingusooq atortariaqarpat, soorlu qarasaasianni namminerisamik firewall-ilerneq antivirus-ilerneq. Taakku saniatigut paasiuminaallisaat atortariaqarpat attaveqaatikkut ledningeqanngitsukkut paasissutissanik allanit takuneqartariaqanngitsunik nassiussisassaguit.

Suut allat aamma ilisimasariaqarpigit?

Attaveqaammik ledningeqanngitsumik pisaarninni isumannaallisaatissallu suliarereernerini, allanik aamma eqqumaffiginnittariaqarputit:

Akornusersuinerit

Attaveqaatit ledningeqanngitsut nalinginnaasumik pisiarisinnaasatit, atortunit assigiinngitsorpassuarnit, soorlu angerlarsimaffimmi atortunit aammalu qarasaasiakkut attaveqaqatigiinnermut atortunit allanit frekvensinik aammattaaq atuisunit, atuipput. Atortut taamatut ittut attaveqaatit ledningeqanngitsoq ajoqusersorsinnaavaat, atortut assigiinngitsut taakku marluullutik ataatsikkut atorpeqarpata. Ajoqusersuinerit sivikitsuinnaasaraluarput. Attaveqaatit ledningeqanngitsoq atortunit ajoqusersuutaasunit sapinngisamik ungasinnerpaamut inissiguk.

Ilisarnaat CE

Attaveqaatit ledningeqanngitsoq CE-mik ilisarnaasigaasimasussaavoq. CE-mik ilisarnaaserneratigut nioqquteqartup neriorsuutigaa attaveqaatit ledningeqanngitsoq akuerisaasumik sakkortussuseqarluni nassiussisartoq aammalu frekvensit attaveqaatinut ledningeqanngitsunut atugassanngortitaasut atugarigai. Ilisarnaalli CE akornusersorneqarsinnaanermut qulakkeerinnissutaanngilaq.

Paasissutissat allat

Attaveqaativit ledningeqanngitsup isumannaannerpaanngornissaanut ikiorneqarsinnaaqullutit, pisiffigisat attavigisariaqarpat. Nioqqutit WLAN-it assigiinngiaartorujussuusinnaapput, pisiffigisavilli oqaluttuussinnaavaatit illit WLAN-ivit pitsaanerpaamik qanoq inissinneqarsinnaaneramik.

Nioqquteqartut ilaasa attaveqaatinni ledningeqanngitsumi isumannaallisaanermut aamma pitsanngorsaataasinnaasoq VPN nioqqutigaat. Pisiniarfignissimasat aperiuk qanoq ittumik neqerooruteqarsinnaanersoq.

Attaveqaatit ledningeqanngitsut isumannaannerulernissaat nunani tamalaani suliniutigineqarpoq. WPA-t aamma WPA2-t tamanit atorpeqarsinnaasut taamatut suliniuteqarnerup kingunerai. Aammattaaq 802.11x-it tamanit atorpeqarsinnaasut suliniutigineqarput, isumannaallisaanerup pitsanngortittuarnissaa anguniarlugu.

IT- og Telestyrelsen ineriartornermut malinnaavoq. Taamaammat aaqiissutissanik nutaanik peqaleraangat imaluunniit attaveqaatinut ledningeqanngitsunut ulorianartorsiortitsisunik nutaanik tusagaqaraangatta nittartakkatsigut saqqummiisarumaarpugut.

IT- og Telestyrelsen-imi it-p isumannaallisaavigineranut tunngasunik siunnersorneqarnernik allanik pissarsisinnaavutit. It-p isumannaatsuunissaa pillugu nutaarsiassat ilitersuutillu nutaat saqqummiussorneqartuarput www.itst.dk –mi.

Oqaatsit atorpeqartut nassuiaataat

Basisstation (signalinik tigooraasoq)

Basisstation (signalinik tigooraasoq) najoqqutassani tunineranilu pappialartami 'access point'-imik (AP) taagorneqakkajuppoq. Attavininniassaguit qarasaasiavit AP-villu imminnut ungasissusaat 50 – 100 meterinit naannerusariaqarpoq.

Broadcastmeddelelse

Attaveqaammit ledningeqanngitsumit tunngaviusumik station-i (SSID) pillugu taaguummik, paasissutissanik nassiussinerup sukkassusaanik paasiuminaallisitsinermullu tunngasunik paasissutissiineq. Iltersuutini allani taaguutit allat atorpeqartarput, soorlu 'broadcast associations'. Nalorniguit pisiffigisat aperiuk.

Firewall

Firewall programmuvoq imaluunniit hardware-mut atortuuvoq, assersuutigalugu internetimut, illit attaveqaatinnut tassangaanniillu isersinnaanermik aaqqiissuteqartartoq nakkutilliisuusorlu.

Hacker

Tassaavoq inuk akuerisaanngitsumik allap qarasaasiamut attaveqaataanut iserniartartoq.

Paasiuminaallisitsineq

Tassaavoq paasissutissanik paasiuminaallisitsinikkut atuaasinnaajunnaarsitsisartaq.

SSID

Service Set Identifier (tunngaviusumik station-ip taaguutaa)

VPN

Virtuelt Privat Net – kiffartuussissut, atuisunut attavimmut ikkusimasunut sumiiffimmit ataatsimiit sumiiffimmut allamut paasissutissanik isumannaatsumik aqutissarsiuussisoq.

WEP

Wired Equivalent Privacy paasiuminaallisitsissutaavoq attaveqaatini ledningeqanngitsuni nalinginnaanerpaani atorpeqartartoq.

WLAN

Wireless Local Area Network suliffimmi angerlarsimaffimmiluunniit attaveqaatigisanut ledningeqanngitsunut tuluttut taaguutaavoq.

WPA/WPA2

Wi-Fi Protected Access – paasiuminaallisitsissut tamanit atorpeqarsinnaasoq matuersaatinik sakkortuunik atuisoq.

Attaveqaatini ledningeqanngitsuni isumannaassuseq

Attaveqaat ledningeqanngitsoq angerlarsimaffinni suliffinniluunniit ikkussuunniarpiuk?

Attaveqaat ledningeqanngitsoq pigereerpiuk?

Attaveqaatinni ledningeqanngitsumi paasissutissanut isumannaassuseq eqqarsaatigisimaviuk?

Quppersakkakut saaffigineqarput inuit atuisut aammalu suliffeqarfiit minnerusut ledningeqanngitsumik internetimut attavittaarusuttut, kabelit atornagit attaveqaammut ataatsimut qarasaasianik arlalinnik attavileerusuttut imaluunniit qarasaasianut attavinni attaveqaammik ledningeqanngitsumik annertusisiterusuttut.

Isumannaassuseq – suut piumasaaqatigissavigit?

Ukiut kingulliit marlussuit iluanni attaveqaat ledningeqanngitsoq – aamma WLAN-imik taagorneqartoq – suliffeqarfimmi angerlarsimaffimmilu atussallugu assut nuannarineqalersimavoq. Tamanna ilutigalugu attaveqaammi ledningeqanngitsumi paasissutissani isumannaassuseq sammineqarpoq. Attaveqaatiniimmi ledningeqanngitsuniit signalit aqqusinermut allaat annguttarput, taamaalillutillu atortut atortulersuuterpassuaqanngitsut atorlugit paasissutissat attaveqaammiittut ajoqusiinianit tigoorarneqarsinnaasarlutik. Ajournerpaamik pisoqassappat qarasaasiat ajoqusiiniap aqulersinnaavaa paasissutissaatinnillu aserorterivigisinnaallutit.

Ilitsersuummi matumani siunnersuutaasut malikkukkit illit attaveqaatinni ledningeqanngitsumi isumannaassuseq naammaginantumik qaffasissuseqalersinnaavoq.

IT- og Telestyrelsen

www.its.dk

Rådet for it-sikkerhed

www.raadetforitsikkerhed.dk

Ajunnginersut misissornerisa allattorsimaffiat

Attaveqaatinik ledningeqanngitsunik atuininni isumannaallisaaanerp annertusinissaanut iliuuserisinnaasatit

Paasiuminaallisitsineq atugariuk

Broadcastmeddelelser-i attaveeruk

Password nalinginnaasumik atorpeqartoq allanngortiguk

SSID allanngortiguk

Firewall atugariuk

MAC adresse-ni akuusussaannngitsunik piiataasoq atoruk

Inunnut tunngasunik paasissutissanik suliaqartaruit, inuit pillugit paasissutissanut inatsimmi aalajangersakkat misissukkit.

WLAN-it CE-mik ilisarnaasigaava?